

HEERMOES

Heermoes (*Equisetum arvense*), ook wel akkerpaardenstaart genoemd, is een vaste plant die zich met een uitgebreid wortelstelsel diep in de bodem vestigt. De soort is taai en moeilijk te verwijderen. Door de sterke wortelstokken en knolletjes die gemakkelijk opnieuw uitlopen, is heermoes in de openbare ruimte een hardnekkig onkruid.

Heermoes

Heermoes (*Equisetum arvense*), ook bekend als paardenstaart of akkerpaardenstaart, is een overblijvend onkruid en behoort tot de sporenplanten. De plant komt algemeen voor op voedselarme, verdichte of zure gronden, zoals in tuinen, plantsoenen, akkers en wegbermen.

In het voorjaar verschijnen de fertiele (vruchtbare) stengels zonder bladgroen met sporenaren op de top. Wanneer deze zijn afgerijpt, ontwikkelen zich de groene, onvruchtbare stengels van 20 tot 40 cm hoog met kransen van zijtakken. Via fotosynthese wordt voedsel aangemaakt dat wordt opgeslagen in de ondergrondse stengels of wortelstokken. Het wortelstelsel reikt tot circa twee meter diep en is sterk vertakt. De plant verspreidt zich op drie manieren:

- ✓ **Sporen:** in het voorjaar lopen de fertiele stengels uit; verspreiding van de sporen gebeurt via de wind. Deze zijn kortlevend en gevoelig voor uitdroging en zonlicht;
- ✓ **Wortelstokken:** diep de grond in en horizontaal vertakt; uit deze “kruipende” wortelstokken groeien stengels loodrecht omhoog. Bij beschadiging groeien nieuwe scheuten.
- ✓ **Knolletjes:** in de zomer worden deze kleine,

zetmeelrijke structuren aan de wortelstokken gevormd die dienen als voedselopslag en overwinteringsorganen. Ze zijn zeer goed bestand tegen droogte, kou en verstoring en groeien in het voorjaar uit tot nieuwe planten.

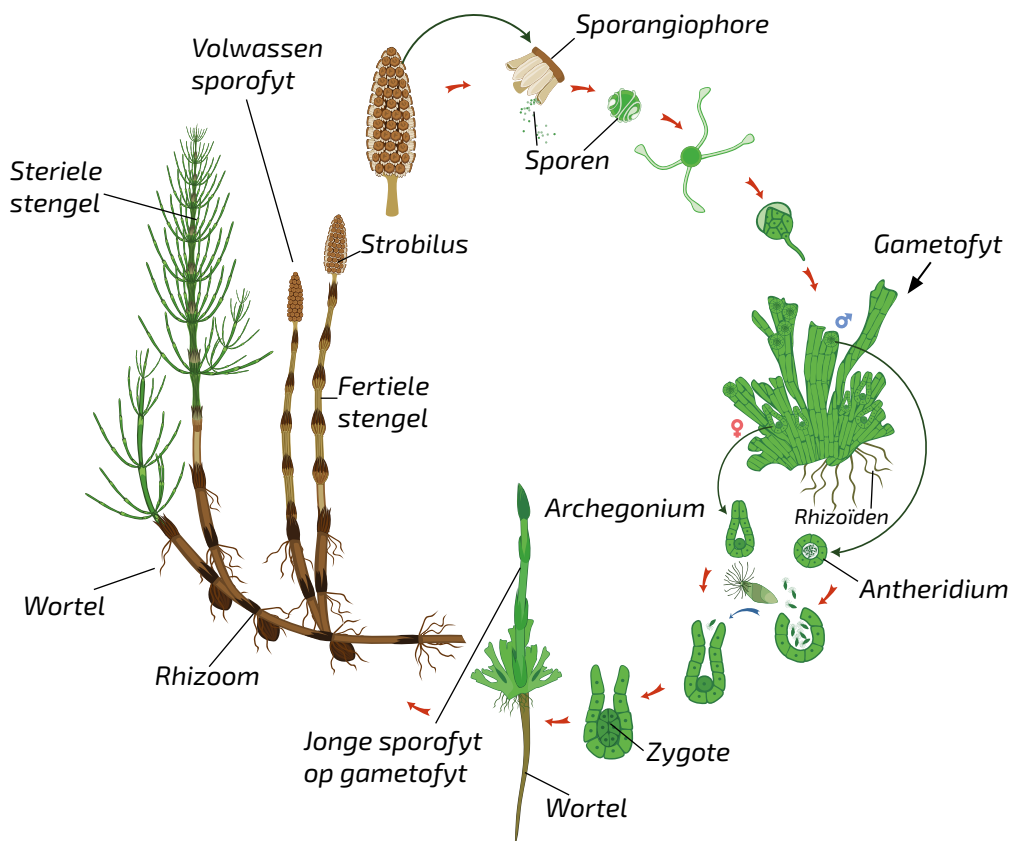
Mechanisch of handmatig verwijderen is vrijwel onmogelijk; losrakende wortelstukken of knolletjes zorgen juist voor verdere verspreiding. Regelmatig maaien kan helpen om de plant te verzwakken en uitputting te bevorderen.

Heermoes in substraten?

De aanwezigheid van een hardnekkig en diep-wortelend onkruid als heermoes in grondstoffen of substraten is ongewenst. Het onkruid komt meestal door aanwezig wortel- of knolmateriaal dat levensvatbaar kan blijven en zich na verwerking verder kan uitbreiden in het groenproject. Door de enorme ondergrondse ontwikkeling is heermoes moeilijk te bestrijden. Vermeerdering via de kortlevende sporen komt in grondproducten zelden voor.

Wat zijn de eisen van het RAG-keurmerk?

De onkruidtoets maakt deel uit van de controle van grondstoffen en substraten voor het RAG-keurmerk. Binnen het RAG-keurmerk valt heermoes onder de categorie “schadelijk

Levenscyclus *Equisetum arvense*.

onkruid". RAG-gecertificeerde grondstoffen en substraten worden hierop regelmatig getest.

Ook de locaties waar RAG-gecertificeerde substraten worden geproduceerd, worden regelmatig gecontroleerd op de aanwezigheid van onder andere heermoes. Dit gebeurt om besmetting van de gecertificeerde producten te voorkomen. Heermoes uit de directe omgeving vormt geen risico, omdat sporen bij verspreiding geen zaadbank vormen in een grondstof of substraat. De sporen zijn niet levensvatbaar door uitdroging en door bewerking van het grondproduct.

Advies voor de gebruiker

Voor gebruikers van substraten voor toepassing in de openbare ruimte of bij tuinaanleg, zoals gemeenten en hoveniers, is het belangrijk alert te zijn op de aanwezigheid van heermoes. Voorkom gebruik van besmette grond en machines. Gebruik bij voorkeur RAG-gecertificeerde producten, zodat de kans op besmetting van uw groenproject wordt geminimaliseerd. Wanneer heermoes toch aanwezig blijkt, is volledige verwijdering lastig. Effec-

tieve bestrijding vereist een integrale aanpak van bodemverbetering, concurrentiedruk en volharding.

- ✓ **Heermoes (*Equisetum arvense*) is een hardnekkig onkruid.**
- ✓ **Verspreiding van heermoes vindt vooral plaats via wortelstokken en knolletjes.**
- ✓ **Door enorme ondergrondse ontwikkeling is heermoes moeilijk te bestrijden.**
- ✓ **De onkruidtoets is onderdeel van de controle voor het RAG-keurmerk.**
- ✓ **RAG-gecertificeerde producten voorkomt schadelijk onkruid in groenprojecten.**